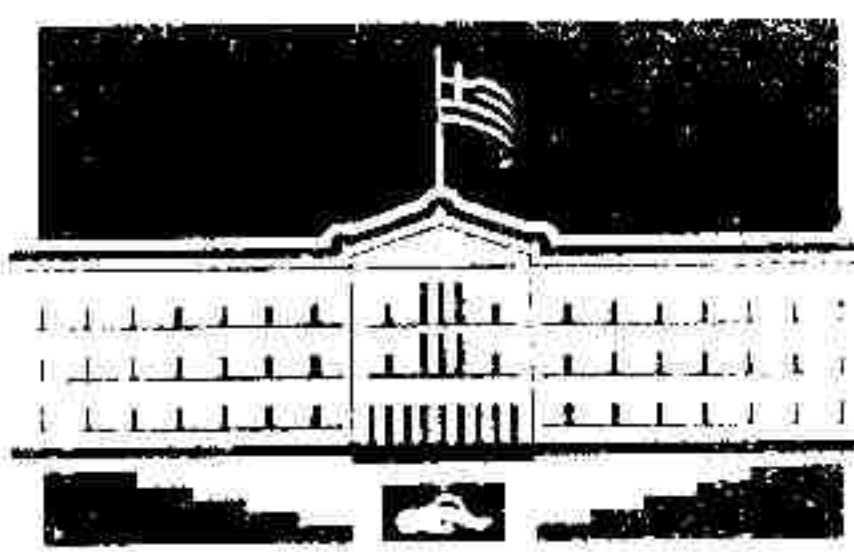

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΦΕΒΡΩΝΙΑ ΠΑΤΡΙΑΝΑΚΟΥ

Βουλευτής Λακωνίας - ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

6433
20.2.14

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ κ.κ. ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ:

1.- ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

2.- ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

3.- ΥΓΕΙΑΣ

Θέμα: «Ισχυρισμός υγείας (health claim) για το ελληνικό ελαιόλαδο»

Τον Δεκέμβριο του 2012 ξεκίνησε η εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 432/2012 της Επιτροπής, ο οποίος θέσπισε κατάλογο επιτρεπόμενων «ισχυρισμών υγείας» που διατυπώνονται για τα τρόφιμα. Στον κατάλογο αυτό ορίζεται ότι μπορεί να αναγράφεται στις ετικέτες των ελαιολάδων ο ισχυρισμός υγείας (health claim) «οι πολυφαινόλες ελαιόλαδου συμβάλλουν στην προστασία των λιπιδίων του αίματος από το οξειδωτικό στρες». Ο ισχυρισμός αυτός μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για ελαιόλαδο το οποίο περιέχει τουλάχιστον 5 mg υδροξυτυροσόλης και παραγώγων της ανά 20 γραμμάρια ελαιόλαδου. Για να χρησιμοποιηθεί ο ισχυρισμός αυτός θα πρέπει να παρέχεται στον καταναλωτή η πληροφορία ότι τα ευεργετικά αποτελέσματα εξασφαλίζονται με την ημερήσια πρόσληψη 20 g ελαιόλαδου.

Στο μεταξύ, η ερευνητική ομάδα του Φαρμακευτικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών, με επικεφαλής τον Αναπληρωτή Καθηγητή κ. Προκόπιο Μαγιάτη, διεξήγαγε ήδη έρευνα σχετικά με την περιεκτικότητα του ελαιόλαδου σε υγαιοπροστατευτικές ουσίες. Σύμφωνα με τα πρώτα αποτελέσματα της έρευνας αυτής, η συγκεκριμένη επιστημονική ομάδα είχε αναπτύξει μια καινοτόμο μέθοδο για τη μέτρηση των επιπέδων των βιοδραστικών ενώσεων ελαιοκανθάλη και ελαιασίνη μέσα στο ελαιόλαδο. Πρόκειται για ουσίες, που είναι παράγωγα τυροσόλης και υδροξυτυροσόλης, με αντιοξειδωτική δράση και αντιφλεγμονώδεις ιδιότητες, με δράση προστατευτική κατά της νόσου Αλτσχάιμερ, καθώς και αντικαρκινικές ιδιότητες. Οι ουσίες αυτές δεν βρίσκονται στις ίδιες ποσότητες σε όλα τα εξαιρετικά παρθένα ελαιόλαδα. Συνεπώς, η διαπίστωση και πιστοποίηση των ουσιών αυτών στο υπέρτερης ποιότητας ελληνικό ελαιόλαδο, θα οδηγούσε στη μετά βεβαιότητας ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς του.

Με τα δεδομένα αυτά, κατέστη επιτακτική η ανάγκη διαπίστευσης εργαστηρίων στη χώρα μας, προκειμένου να πραγματοποιούνται σε αυτά οι απαραίτητες εξειδικευμένες αναλύσεις του ελληνικού ελαιόλαδου, ώστε να πιστοποιείται η ποσότητα των υγαιοπροστατευτικών ουσιών του και να αναδεικνύεται η ανώτερη ποιότητά του.

Σε σχετική παρέμβαση που είχε πραγματοποιηθεί για το θέμα αυτό, στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου, είχατε απαντήσει ότι η περιεκτικότητα του ελαιόλαδου σε ελαιοκανθάλη και ελαιασίνη, αν και βάσει της επιστημονικής βιβλιογραφίας, διαφοροποιεί και αναδεικνύει ποιότητες και ευεργετικές ιδιότητες του ελαιόλαδου, εν τούτοις επί του παρόντος δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για

δημιουργία ισχυρισμών υγείας, καθώς δεν περιλαμβάνεται στον Κανονισμό 432/2012 (αρ. πρωτ. 960/29-05-2013 απαντητικό έγγραφο).

Πρόσφατα, ολοκληρώθηκε η ως άνω έρευνα της ομάδας του Φαρμακευτικού Τμήματος και δημοσιοποιήθηκε σε έγκριτο διεθνές επιστημονικό περιοδικό η πρώτη χαρτογράφηση του ελληνικού ελαιόλαδου αναφορικά με την περιεκτικότητά του στις υγειοπροστατευτικές πολυφαινολικές ουσίες του Κανονισμού 432/2012 της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα με τη μελέτη αυτή, περισσότερο από το 50% των ελαιόλαδων που συμμετείχαν στην έρευνα (περισσότερα από 500 δείγματα με διάστημα παρακολούθησης 3 χρόνια) ξεπερνούν το όριο του Κανονισμού και θα μπορούσαν να κυκλοφορούν με ισχυρισμό υγείας, αναγραφόμενο σε ετικέτα, σε όλη την Ε.Ε. Μάλιστα, όπως επισημαίνεται, οι τιμές που κατεγράφησαν σε συγκέντρωση πολυφαινολών όχι μόνο ξεπερνούν το όριο του Κανονισμού, αλλά είναι και σημαντικά υψηλότερες.

Σύμφωνα με δήλωση του κ. Μαγιάτη: «... όταν τα πρώτα αποτελέσματα παρουσιάστηκαν και το θέμα έφτασε στη Βουλή τον περασμένο Ιούνιο (2013), ο υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης απάντησε σε ερώτηση βουλευτών ότι οι κυριότερες πολυφαινολικές ουσίες του ελληνικού ελαιόλαδου (δηλαδή οι ουσίες ελαιοκανθάλη και ελαιασίνη, που είναι παράγωγα τυροσόλης και υδροξυτυροσόλης) δεν περιλαμβάνονται στον ευρωπαϊκό κανονισμό και έτσι η όλη έρευνα ουσιαστικά αχρηστεύεται. Χρειάστηκαν επίμονες ερωτήσεις τόσο στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και στον ΕΦΕΤ για να επιβεβαιωθεί επίσημα η θέση ότι οι κυριότερες πολυφαινόλες του ελληνικού ελαιόλαδου σαφέστατα εμπίπτουν στον κανονισμό και άρα προσδίδουν τεράστιο πλεονέκτημα στα ελληνικά λάδια».

Και ενώ το ελληνικό ελαιόλαδο αναδεικνύεται σε ένα ανεκτίμητο αγαθό για την ανθρώπινη υγεία, ο Ο.Ο.Σ.Α., στην πρόσφατη έκθεσή του που αφορά την αξιολόγηση των νόμων και των ρυθμίσεων για τον ανταγωνισμό στην Ελλάδα (Competition Assessment of Laws and Regulations), προτείνει να επιτραπούν τα μείγματα ελαιολάδου με άλλα έλαια.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση 323902/2009 (ΦΕΚ 2026B/2009) απαγορεύεται η παραγωγή εντός της ελληνικής επικράτειας μειγμάτων εξαιρετικά παρθένου ελαιόλαδου, παρθένου ελαιόλαδου, ελαιόλαδου και πυρηνέλαιου με άλλα φυτικά έλαια με σκοπό τη διάθεσή τους στην εσωτερική κατανάλωση. Ωστόσο με την ως άνω έκθεση συστήνεται στη χώρα μας από τον Ο.Ο.Σ.Α. να επιτραπούν τα μείγματα ελαιόλαδου με άλλα έλαια.

Η διατήρηση σε ισχύ της απαγόρευσης παραγωγής μειγμάτων ελαιόλαδου με άλλα φυτικά έλαια, αλλά και η περαιτέρω αυστηροποίηση του σχετικού νομοθετικού πλαισίου, είναι αυτονόητο ότι συνιστά μονόδρομο για το ελληνικό ελαιόλαδο, του οποίου η εγνωσμένη μοναδική ταυτότητα το έχει αναδείξει σε ένα από τα πολυτιμότερα διατροφικά αγαθά για την προστασία της ανθρώπινης υγείας.

Σημειωτέον, πάντως, ότι ο Ο.Ο.Σ.Α. προτείνει να επιτραπούν τα μείγματα ελαιόλαδου, με «όφελος», σύμφωνα με την έκθεση «πιθανώς» φθηνότερα προϊόντα για τους καταναλωτές. Ακόμα δηλαδή και η μείωση των τιμών, στην οποία αποσκοπεί η συγκεκριμένη σύσταση, παραγνωρίζοντας μάλιστα οποιαδήποτε άλλη συνέπεια, δεν θεωρείται σίγουρη, αλλά «πιθανή» και συνεπώς αμφίβολη.

Το σύνολο των πρόσφατων δεδομένων για το ελληνικό ελαιόλαδο καθιστά προφανή και αμετακίνητη τη θέση ότι αντί να τίθενται ζητήματα εμπορίας μειγμάτων ελαιόλαδου με άλλα έλαια, θα πρέπει να τίθενται προτάσεις στοχευμένης πολιτικής για την ανάδειξη και προώθηση του ελληνικού ελαιόλαδου σε διεθνές επίπεδο, όταν μάλιστα η επιστημονική έρευνα επιβεβαιώνει τον χαρακτηρισμό του ως ανεκτίμητου διατροφικού αγαθού και η νομοθεσία παρέχει τις δυνατότητες για την κατοχύρωσή του ως τέτοιου.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1.- Προτίθενται να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες, σε εθνικό επίπεδο, ώστε να αναγράφεται στις ετικέτες των ελληνικών ελαιόλαδων ο προβλεπόμενος από τον Κανονισμό 432/2012 ισχυρισμός υγείας;

2.- Για ποιους λόγους είχε θεωρηθεί ότι οι υγειοπροστατευτικές ουσίες του ελληνικού ελαιόλαδου δεν εμπίπτουν στον Κανονισμό αυτό; Σε ποιες θέσεις ποιων αναγνωρισμένων αρμόδιων φορέων είχε στηριχθεί η άποψη αυτή;

3.- Προτίθενται να προβούν στις απαραίτητες πρωτοβουλίες για τη διαπίστευση εργαστηρίων στη χώρα μας, στα οποία θα διενεργούνται οι αναλύσεις των ελαιόλαδων, ώστε να πιστοποιούνται οι υγειοπροστατευτικές τους ουσίες; Πού προτίθενται να λειτουργήσουν τέτοια εργαστήρια;

4.- Ποια είναι η θέση των αρμόδιων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με το αν οι κυριότερες πολυφαινόλες του ελληνικού ελαιόλαδου εμπίπτουν στον Κανονισμό 432/2012; Ποια είναι η θέση του Ε.Φ.Ε.Τ για το ίδιο θέμα; Δημοσιοποιήθηκαν οι θέσεις αυτές με οποιονδήποτε τρόπο και αν ναι πότε συνέβη αυτό;

5.- Προτίθενται να διατηρήσουν σε ισχύ το άρθρο 5 της Υ.Α. 323902/2009 (ΦΕΚ 2026Β/2009); Περαιτέρω, προτίθενται να αυστηροποιήσουν το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο όσον αφορά τις ποινές και τις κυρώσεις;

6.- Πώς σκοπεύουν να αξιοποιήσουν την ερευνητική δυνατότητα της ομάδας του Τμήματος Φαρμακολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, προς το σκοπό της στήριξης της μοναδικής διατροφικής αξίας του ελληνικού ελαιόλαδου;

7.- Ποια συγκεκριμένα και αποτελεσματικά μέτρα έχουν λάβει και ποια προτίθενται να λάβουν για την προώθηση του ελληνικού ελαιόλαδου σε διεθνές επίπεδο, ως μοναδικής διατροφικής αξίας πιστοποιημένου προϊόντος;

8.- Ποια προγράμματα, σε διεθνές επίπεδο, προώθησης του ελληνικού ελαιόλαδου έχουν υλοποιηθεί και ποια τα συγκεκριμένα αποτελέσματα της εφαρμογής τους;

Αθήνα, 19 Φεβρουαρίου 2014

Η ερωτώσα Βουλευτής

Φεβρωνία Πατριανάκου